

VRAGENLIJST INTERVIEW FASE 1: rond randvoorwaarden implementering

Aanpak

- Twee interviewers (leden van de praktijkcommissie + 1 notulist (AHOVOKS))
- Bij voorkeur fysiek, ter plaatse in de school
- Interviews binnen praktijkcommissie tijdens vergadering 26/02 in Brussel

WIE INTERVIEWEN WE?

- ongeveer 40 scholen in totaal: 20 geselecteerde scholen door PC op basis van archetypes door PC opgesteld + 23 scholen van leden PC.
- Geïnterviewden: directie geflankeerd door max. 2 leden van het schoolteam

INHOUD BRIEF DIE GESELECTEERDE SCHOLEN HEBBEN ONTVANGEN

Beste directeur

Allereerst van harte bedankt voor je bereidheid om mee te werken aan het verzamelen van vaststellingen en inzichten uit de praktijk. Het interview kadert binnen de opdracht van de praktijkcommissie van de Vlaamse Regering naar de haalbaarheid van de nieuwe eindtermen en de randvoorwaarden die de implementatie kunnen bevorderen.

De opdracht van de praktijkcommissie luidt letterlijk als volgt:

- *Kunnen de eindtermen en desgevallend specifieke eindtermen bereikt worden in de onderwijspraktijk, waarbij er voldoende ruimte is voor het eigen pedagogisch project van de school?*
- *Laten de eindtermen en desgevallend specifieke eindtermen hierbij bovendien voldoende ruimte om de onderwijsdoelen verbonden aan het specifieke gedeelte te bereiken? Onder specifieke gedeelte verstaan we de technisch- en praktijkcomponent in de arbeidsmarktfinaliteit (BSO), de technische- en praktijkcomponent in de dubbele finaliteit en de doorstroomfinaliteit (TSO) en de artistieke component in de dubbele finaliteit en doorstroomfinaliteit (KSO).*
- *Welke randvoorwaarden moeten ingevuld worden om te kunnen komen tot een meer succesvolle implementatie van de nieuwe eindtermen?*

We benadrukken dat de antwoorden van individuele scholen anoniem blijven. In het eindrapport wordt niet gepubliceerd welke scholen deelnemen en wordt op een geaggregeerd niveau gerapporteerd.

Om de bevraging methodologisch correct en gestandaardiseerd uit te voeren, vragen we om de vragen uit de bevraging niet verder te verspreiden. De praktijkcommissie wil de ervaringen uit de praktijk verzamelen zonder invloeden van buitenaf. Daarom vragen we om tot aan de eindrapportage

niet te communiceren over de bevraging. Zodra het eindrapport beschikbaar is, stellen we je op de hoogte.

Het interview duurt ongeveer anderhalf uur tot twee uur en bestaat uit verschillende delen. Na een korte kennismaking, bevragen we het proces van de implementatie van de nieuwe eindtermen en hoe je dit ervaren hebt. Vervolgens proberen we zicht te krijgen op hoe je de haalbaarheid van een de hervorming percipieert. Tot slot is er ook ruimte voor eigen inbreng rond de nieuwe eindtermen van de tweede graad en de hervorming SO in het algemeen.

Het interview zal op X/X/X om X uur afgenomen worden (live of online)

INFOVERZAMELING VIA DATALOEP

- We verzamelen reeds op voorhand kenmerken van deze scholen bij dataloep. Welke kenmerken?
 - OKI: in vier kwartielen, met relatief hoog en relatief laag + thuistaal als check
 - grootstedelijk en niet-grootstedelijk + check geografische dekking
 - aanbod: finaliteiten en onderwijsvormen + check netten/omvang van school

Achtergrondinfo voor de interviewer - NIET DELEN MET GEÏNTERVIEWDE:

- **Het doel van het interview** is het in kaart brengen van mogelijke randvoorwaarden die in verschillende schoolcontexten een rol zouden kunnen spelen bij de implementatie van de nieuwe eindtermen en een zicht krijgen op een eerste inschatting door de scholen van de haalbaarheid van de nieuwe eindtermen tweede graad in het algemeen.
- **Definitie haalbaarheid:** “Haalbaarheid betekent voor de praktijkcommissie de mogelijkheid om op een voldoende kwalitatieve manier het integrale pakket aan eindtermen op populatieniveau te realiseren binnen elke schoolcontext, met de noodzakelijke randvoorwaarden en ondersteund door een transparant, objectief evaluatiekader.”
- Er zal waarschijnlijk **ongenoegen en frustratie** zijn bij het begin van de vragenlijst, waar het vooral over implementatie gaat. Dan is het goed om duidelijk te maken dat een deel van de bevraging vraagt naar implementatie, maar dat ook de haalbaarheid van de eindtermen zelf aan bod komt.
- Telkens benadrukken dat het gaat over de **nieuwe eindtermen tweede graad in de school van de bevragede**.

Richtlijn:

- De elementen in de **lichtblauwe kaders** vertel je (mag in je eigen woorden) zodat in ieder interview deze info aan bod komt/overlopen wordt.
- De vragen zelf staan in de grijze blokken. De interviewer kan waar nodig de vraag verduidelijken door bijvragen te stellen of voorbeelden te geven. Let hierbij op om altijd neutraal te blijven.
- **Tekst tussen haakjes** zijn de antwoordvormen en mogelijkheden. Die worden niet gelezen tijdens het interview. Enkel als de geïnterviewde de vraag onduidelijk vindt, kan er uit de antwoordmogelijkheden een voorbeeld gehaald worden.
- **Cursieve tekst** is instructie voor de interviewer en wordt niet voorgelezen.

INTERVIEW

Sectie 1 van 14: OPWARMING & KENNISMAKING

opening en voorstelling

Kennismaking en overlopen van gegevens uit dataloop

Naam van de school:

Mailadres (van de contactpersoon / geïnterviewde)

1. Geef een korte beschrijving van je functie - *aan iedere geïnterviewde apart te vragen*
(Open antwoordveld)
2. Zijn er de laatste vier jaar belangrijke wijzigingen geweest in het personeelsbestand van je school (wijzigende directie, verloop personeel, op vlak van personeelskader...)?
(Open antwoordveld)

3a Hoe ziet de school in de dagelijkse werking eruit en waar situeert de tweede graad zich binnen die school?

(Open antwoordveld voor andere antwoorden en extra toelichting)

3b Is er een eerste graad verbonden aan je tweede graad waarmee je samenwerkt en de visie deelt?

Ja/nee / anders

3c Werk je in een directieteam / met beleidsmedewerkers voor hetzelfde pedagogische beleid?

Ja/nee

3d Hoeveel leerlingen heb je onder je pedagogisch beleid met dezelfde visie?

(open antwoordveld - aantal)

4. Zijn de volgende gegevens uit dataloop correct? - (de interviewer toont het overzicht van de gegevens uit dataloop van de betreffende school en vraagt de geïnterviewde te checken) (open antwoordveld om correcties door te geven+kenmerken aanvinken).

Wat hier vooral belangrijk is, is dat OKI misschien opnieuw moet berekend worden als een school bv 6-jarig werkt maar wel 3 verschillende instellingsnummers heeft. Dan is herberekening nodig nl totaal van de 3 instellingsnummers.

Voor we verder gaan met de vragenlijst, overloop ik graag nog kort even de doelstellingen van de overheid bij de hervorming SO en haar uitgangspunten voor de nieuwe eindtermen. Ter herinnering.

Weet je nog welke vaststellingen o.a. de aanleiding waren voor de nieuwe eindtermen?
Uit heel wat studies en onderzoeken komen volgende vaststellingen naar voor:

- Te veel studievertraging en ongeveer 1/10de ongekwalificeerde uitstroom
- Te weinig studiesucces in het hoger onderwijs, ook vanuit aso
- Nationale en internationale onderzoeksresultaten van kennen en kunnen van Iln gaan achteruit

Vanuit die vaststellingen werden door de overheid een aantal doelstellingen gesteld en een hervorming opgestart.

1. DEEL 1 van de hervorming = de nieuwe matrix
= komen tot een actueel en transparant aanbod.
om een getrapte en bewuste studiekeuze mogelijk te maken,
DOEL = schoolvertraging en -uitval verminderen.
2. DEEL 2 van de hervorming = eindtermen.
DOEL = versterken en verbreden van de basisvorming in alle richtingen.
Versterking door lat hoger + duidelijkere omschrijving van minimale verwachtingen
Verbreding door in te zetten op brede persoonsvorming via 16 sleutelcompetenties.
Basisvorming + specifieke eindtermen voor D en D/A voor betere aansluiting met het hoger onderwijs;
Basisvorming + beroepskwalificaties voor A en D/A voor betere aansluiting met de arbeidsmarkt.
Vrijheid van scholen om meerdere eindtermen uit sleutelcompetenties in samenhang te realiseren,

en om eindtermen geïntegreerd met doelen van het specifieke en beroepsspecifieke gedeelte aan te bieden

Nu die doelstellingen nog eens zijn opgefrist, kunnen we starten met de kern van de bevraging.

Indien er, naast wat al aan bod komt in de vragenlijst, nog andere zaken een invloed hebben op de implementatie van de nieuwe eindtermen, kan je dit op het einde van de vragenlijst nog vermelden.

SECTIE 2 VAN 14: Vragen naar aanpak implementatie van de nieuwe eindtermen

We starten eerst met vragen rond de **implementatie** van de nieuwe eindtermen.
Straks, in het volgende deel, zoomen we in op de **haalbaarheid** ervan en je perceptie en voorlopige bevindingen hierover.

Met implementatie bedoelen we wat je allemaal concreet gedaan hebt om de nieuwe eindtermen in het 3de jaar in te voeren in je school. (bv de aanpak, afspraken, vergaderingen, activiteiten,..).

In de bevraging wordt er telkens gestart met een open vraag en vervolgens een meerkeuzevraag om geen onderdelen te missen. Let op: dit is geen waardeoordeel over de antwoorden. De meerkeuzeantwoorden zijn er gewoon om te verduidelijken, te herhalen, ideeën te geven (= belangrijke info voor de geïnterviewde) en absoluut niet om te oordelen of je iets wel of niet gedaan hebt.

VRAGEN:

1a. Hoe zou je de concrete **implementatie** van de nieuwe eindtermen van het derde jaar op je school omschrijven. Hoe is die opgestart en tot stand gekomen op je school? Wie was daarbij betrokken? Je kan dit kort samenvatten.

(open antwoord - noteren wat er gezegd wordt)

1b. Dus, samengevat is de concrete implementatie van de nieuwe eindtermen van het derde jaar op je school tot stand gekomen via ... (en dan kort samenvatten welke elementen de geïnterviewde aangebracht heeft vertaald via de antwoordmogelijkheden die hieronder staan indien die van toepassing zijn)

(meerdere antwoordmogelijkheden om te coderen:

- via een werkgroep (met leraren), specifiek rond de modernisering opererend die de aanpak heeft vormgegeven i.s.m. directie
- via overleg tussen coördinatoren i.s.m. directie
- via overleg binnen directie
- via overleg in participatieorganen,
- via overleg binnen de vakgroepen,
- via overleg binnen de scholengemeenschap
- i.s.m. de pedagogische begeleidingsdienst
- er zijn hiervoor geen specifieke initiatieven opgestart
- anders (hier kan je nog iets toevoegen indien het niet in voorgaande lijst staat opgesomd)

2a . Wanneer ben je op schoolniveau echt begonnen met voorbereidingen van de implementatie van de nieuwe eindtermen van het derde jaar?

(antwoordmogelijkheden meerkeuze:

- 2019/2020
- 2020/2021 - sept
- 2020/2021 - januari
- 2020-2021 - april
- 2021/2022
- anders (hier kan je nog iets toevoegen wat in voorgaande lijst niet staat opgesomd)

2b Is je school in 2019-2020 gestart met de werkelijke implementering van de nieuwe eindtermen van de eerste graad? - *Of, indien er geen eerste graad is in de school* - Is je school in 2021-2022 gestart met de implementering van de nieuwe eindtermen van de tweede graad?

(antwoordmogelijkheden meerkeuze)

- 2019-2020: gestart met eindtermen eerste graad in 1ste jaar
- 2021-2022: gestart met eindtermen tweede graad in 3de jaar
- nog niet gestart met de implementatie van de nieuwe eindtermen

Via de volgende vragen willen we nagaan of er naar aanleiding van de implementatie van de nieuwe eindtermen tweede graad iets gewijzigd is in de aanpak van het onderwijs op je school.

Volgende aspecten komen aan bod: Personeel - infrastructuur - overlegstructuur - lesorganisatie/leeromgeving/leermateriaal - onderwijstijd. We stellen per aspect vier vragen.

- een open vraag
- een samenvatting (om niets te missen) en ranking (in 4 niveaus) rond effectiviteit
- toelichting
- waarom dat effect?

In de samenvatting en overlopen van verschillende mogelijkheden zit geen waarde oordeel vevat. We doen dit om eventueel vergeten elementen onder de aandacht te brengen of ideeën te geven.

SECTIE 3 VAN 14: Vragen naar aanpak implementatie van de nieuwe eindtermen: PERSONEEL

PERSONEEL

3a. Op welke manier is het lerarenteam betrokken bij de implementatie van nieuwe eindtermen tweede graad?

(open antwoord - noteren wat er gezegd wordt)

3b Samengevat en ranking (indien er iets veranderd is): Dus samengevat is het lerarenteam betrokken bij de implementatie van de nieuwe eindtermen tweede graad via ... *(en dan kort samenvatten welke elementen de geïnterviewde aangebracht heeft vertaald via de antwoordmogelijkheden die hieronder staan indien die van toepassing zijn).*

Geef ook aan of een bepaald initiatief, indien het van toepassing is, geen, weinig, matig of veel effect had op het implementatieproces.

Indien het lerarenteam op geen enkele manier is betrokken, duid je bij alles 'niet van toepassing' aan.

(antwoordmogelijkheden meerkeuze + ranking):

- via voorbereiding/overleg door kernteam/werkgroep met leraren (al dan niet specifiek opgericht voor voorbereiding eindtermen),
- via voorbereiding/overleg door vakgroepen (ruimer dan keuze handboek),
- via de keuze van nieuwe handboeken afgestemd op de nieuwe eindtermen
- via navormingen vanuit pedagogische begeleiding gevolgd door het team
- via voorbereiding/overleg binnen de scholengemeenschap
- via een netwerk over scholen heen

- via een netwerk vanuit de onderwijsverstrekker (GO!, POV, Kath Ond VI, OVSG...)
- via andere (te noteren bij 3c indien er nog een andere manier was om het lerarenteam te betrekken)

3c. Geef eventueel wat extra toelichting bij de vorige vraag:

(open antwoord - noteren wat er gezegd wordt over alle mogelijkheden die hierboven zijn aangeduid)

3d. Waarom heeft de manier van werken met het meeste effect bijgedragen aan het implementatieproces van de nieuwe eindtermen tweede graad?

(open antwoord - noteren wat er gezegd wordt)

SECTIE 4 VAN 14: Vragen naar aanpak implementatie van de nieuwe eindtermen: infrastructuur

INFRASTRUCTUUR

We stellen per aspect 5 vragen.

- ja/nee vraag
- een open vraag
- een samenvatting (om niets te missen) en ranking (in 4 niveaus) rond effectiviteit
- toelichting
- waarom dat effect?

In de samenvatting en overlopen van verschillende mogelijkheden zit geen waarde oordeel vevat. We doen dit om eventueel vergeten elementen onder de aandacht te brengen of ideeën te geven.

4a. Is er op vlak van infrastructuur, met inbegrip van IT, iets veranderd naar aanleiding van de implementatie van de nieuwe eindtermen tweede graad?

JA /NEE

4b. Indien er op vlak van infrastructuur, met inbegrip van IT, iets veranderd is naar aanleiding van de implementatie van de nieuwe eindtermen tweede graad, wat is dat dan? Indien er niets veranderd is, waarom?

(open antwoord - noteren wat er gezegd wordt)

4c. Samengevat en ranking (indien er iets veranderd is): Dus ik overloop wat op vlak van infrastructuur, met inbegrip van IT, veranderd is (en dan onderstaande mogelijkheden overlopen). Geef ook aan, indien het van toepassing is, of het geen, weinig, matig of veel effect had op het implementatieproces.

(antwoordmogelijkheden meerkeuze met ranking erbij.:

- IT-infrastructuur (digsprong, stopcontacten, wifi...)
- verbouwingen binnen de school,
- we delen lokalen/ruimtes met andere scholen,
- we delen lokalen/ruimtes binnen de scholengemeenschap
- We delen lokalen/ruimtes met andere organisaties

- andere (te noteren bij 4d.)

4d. Geef eventueel wat extra toelichting bij de vorige vraag:

(open antwoord - noteren wat er gezegd wordt over alle mogelijkheden die hierboven zijn aangeduid)

4d. Waarom was de aanpassing met het meeste effect belangrijk voor het implementatieproces van de nieuwe eindtermen tweede graad?

(open antwoord - noteren wat er gezegd wordt)

SECTIE 5 VAN 14: Vragen naar aanpak implementatie van de nieuwe eindtermen: organisatie overlegstructuur

ORGANISATIE OVERLEGSTRUCTUUR

We stellen per aspect 5 vragen.

- ja/nee vraag
- een open vraag
- een samenvatting (om niets te missen) en ranking (in 4 niveaus) rond effectiviteit
- toelichting
- waarom dat effect?

In de samenvatting en overlopen van verschillende mogelijkheden zit geen waarde oordeel vevat. We doen dit om eventueel vergeten elementen onder de aandacht te brengen of ideeën te geven.

5a. Is er op vlak van organisatie wat betreft overlegstructuren iets veranderd naar aanleiding van de implementatie van de nieuwe eindtermen tweede graad?

JA /NEE

5b. Indien er op vlak van overlegstructuren iets veranderd is naar aanleiding van de implementatie van de nieuwe eindtermen tweede graad, wat is dat dan? Indien niet, waarom?

(open antwoord - noteren wat er gezegd wordt)

5c. Samengevat en ranking (indien er iets veranderd is): Dus ik overloop wat er op vlak van overlegstructuren veranderd is naar aanleiding van het implementatieproces van de nieuwe eindtermen tweede graad *(en dan onderstaande mogelijkheden overlopen)*. Geef ook aan, indien het van toepassing is, of het geen, weinig, matig of veel effect had op het implementatieproces.

(antwoordmogelijkheden meerkeuze:

- Collega's stemmen structureel vakoverschrijdend binnen hetzelfde leerjaar af;
- Collega's stemmen structureel per vak af binnen hetzelfde leerjaar af;
- Een werkgroep/coördinator volgt de inhoudelijke implementatie van eindtermen op per jaar op;
- Collega's stemmen structureel vakoverschrijdend af binnen de graad af;
- Collega's stemmen structureel per vak af binnen de graad af;
- Een werkgroep/coördinator volgt de inhoudelijke implementatie van eindtermen op per graad;
- Collega's stemmen structureel vakoverschrijdend over graden heen;

- Collega's stemmen structureel per vak over graden heen;
- Een werkgroep/coördinator volgt de inhoudelijke implementatie van eindtermen over graden heen op;
- Het beleid en/of middenkader (coördinatoren/adjunct-directeurs/ beleidsmedewerkers...) is gewijzigd of heeft andere taken gekregen in functie van de opvolging van de te bereiken eindtermen;
- Er wordt schooloverstijgend samengewerkt binnen bv de scholengemeenschap;
- andere (te noteren bij 5d.)

5d. Geef eventueel wat extra toelichting bij de vorige vraag:

(open antwoord - noteren wat er gezegd wordt over alle mogelijkheden die hierboven zijn aangeduid)

5e. Waarom was de aanpassing met het meeste effect belangrijk voor het implementatieproces van de nieuwe eindtermen tweede graad?

(open antwoord - noteren wat er gezegd wordt)

SECTIE 6 VAN 14: Vragen naar aanpak implementatie van de nieuwe eindtermen: lesorganisatie / leeromgeving / lesmateriaal

LESORGANISATIE/LEEROMGEVING/LEERMATERIAAL

We stellen per aspect 5 vragen.

- ja/nee vraag
- een open vraag
- een samenvatting (om niets te missen) en ranking (in 4 niveaus) rond effectiviteit
- toelichting
- waarom dat effect?

In de samenvatting en overlopen van verschillende mogelijkheden zit geen waarde oordeel vevat. We doen dit om eventueel vergeten elementen onder de aandacht te brengen of ideeën te geven.

6a. Is er in je lesorganisatie/leeromgeving/leermateriaal iets veranderd voor minimaal 1 of een aantal vakken naar aanleiding van de implementatie van de nieuwe eindtermen tweede graad?

JA / NEE

6b. Indien er in de lesorganisatie/leeromgeving/leermateriaal iets veranderd is naar aanleiding van de implementatie van de nieuwe eindtermen tweede graad, wat is dat dan? Indien niet, waarom?

(open antwoord - noteren wat er gezegd wordt)

6c. Samengevat en ranking (indien er iets veranderd is) : Dus ik overloop wat er op vlak van lesorganisatie/leeromgeving/leermateriaal veranderd is naar aanleiding van het implementatieproces van de nieuwe eindtermen tweede graad *(en dan onderstaande mogelijkheden overlopen)*. Geef ook aan, indien het van toepassing is, of het geen, weinig, matig of veel effect had op het implementatieproces.

- We zetten in op blended learning / hybride leren / digitale ondersteuning
- We hebben vakken geclusterd in een nieuw vak
- We hebben een nieuw vak gecreëerd
- We werken meer projectmatig

- We werken meer vakoverschrijdend
- We werken meer klasoverschrijdend
- We gebruiken meer doelgericht gevarieerde werkvormen
- We werken met flexibele leerpaden met IIn over klassen heen
- We werken met flexibele leerpaden binnen een klas
- We zetten meer in op doelgericht begeleid zelfstandig leren
- Leerkrachten staan samen voor de klas (bv co-teaching, vlinderleraar...)
- andere (te noteren bij 6d.)

6d. Geef eventueel wat extra toelichting bij de vorige vraag:

(open antwoord - noteren wat er gezegd wordt over alle mogelijkheden die hierboven zijn aangeduid)

6e. Waarom was de aanpassing met het meeste effect belangrijk voor het implementatieproces van de nieuwe eindtermen tweede graad?

(open antwoord - noteren wat er gezegd wordt)

SECTIE 7 VAN 14: Vragen naar aanpak implementatie van de nieuwe eindtermen: onderwijstijd

ONDERWIJSTIJD

We stellen per aspect 5 vragen.

- ja/nee vraag
- een open vraag
- een samenvatting (om niets te missen) en ranking (in 4 niveaus) rond effectiviteit
- toelichting
- onderwijstijd per finaliteit
- waarom dat effect?

In de samenvatting en overlopen van verschillende mogelijkheden zit geen waarde oordeel vervat. We doen dit om eventueel vergeten elementen onder de aandacht te brengen of ideeën te geven.

7a. Is er op vlak van onderwijstijd iets veranderd naar aanleiding van de implementatie van de nieuwe eindtermen tweede graad?

JA /NEE

7b Indien er op vlak van onderwijstijd iets veranderd is naar aanleiding van de implementatie van de nieuwe eindtermen tweede graad, wat is dat dan? Indien niet, waarom?

(open antwoord - noteren wat er gezegd wordt)

7c Samengevat en ranking (indien er iets veranderd is) : Dus ik overloop wat er op vlak van onderwijstijd veranderd is naar aanleiding van het implementatieproces van de nieuwe eindtermen tweede graad *(en dan onderstaande mogelijkheden overlopen)*. Geef ook aan, indien het van toepassing is, of het geen, weinig, matig of veel effect had op het implementatieproces

- met vaste weekindeling (weekrooster) voor het hele schooljaar
- met vaste periodes (tweewekelijks, maandelijks)
- met variabele roosters per week

- met variabele roosters per maand
- met variabele roosters per trimester/semester
- meer dan 32 lessen inrichten
- andere (te noteren bij 7d.)

7d. Geef eventueel wat extra toelichting bij de vorige vraag:

(open antwoord - noteren wat er gezegd wordt indien het moeilijk is om een van de voorgestelde mogelijkheden aan te duiden)

7e Hoeveel onderwijstijd organiseer je gemiddeld per week (met inbegrip van levensbeschouwelijke vakken, afstandsonderwijs, stage...) voor **de domeinoverschrijdende doorstroomfinaliteit** en waar nodig per studierichting (indien afwijkend)?

7f Hoeveel onderwijstijd organiseer je gemiddeld per week (met inbegrip van levensbeschouwelijke vakken, afstandsonderwijs, stage...) voor de **domeingebonden doorstroomfinaliteit** en waar nodig per studierichting (indien afwijkend)?

7g Hoeveel onderwijstijd organiseer je gemiddeld per week (met inbegrip van levensbeschouwelijke vakken, afstandsonderwijs, stage...) voor de **dubbele finaliteit** en waar nodig per studierichting (indien afwijkend)?

7h Hoeveel onderwijstijd organiseer je gemiddeld per week (met inbegrip van levensbeschouwelijke vakken, afstandsonderwijs, stage...) voor de **arbeidsmarktfinaliteit** en waar nodig per studierichting (indien afwijkend)?

7i Waarom was de aanpassing in onderwijstijd met het meeste effect belangrijk voor het implementatieproces van de nieuwe eindtermen tweede graad?
(open antwoord - noteren wat er gezegd wordt)

DE 5 DOMEINEN NOG EENS GERANGSCHIKT IN VOLGORDE VAN BELANGRIJKHEID:

8 Toegepast op jouw school:

Schat het belang van de vijf verschillende aspecten: personeel - infrastructuur - overlegstructuren - lesorganisatie/leeromgeving/leermateriaal – onderwijstijd in, voor het implementatieproces van de nieuwe eindtermen voor de tweede graad in jouw school.

Geef aan per aspect of het voor jouw school geen, weinig, matig of veel effect had op het implementatieproces.

Indien bepaalde aspecten niet veranderd zijn, geef je aan 'niet van toepassing'.

- personeel
- infrastructuur
- overlegstructuren
- lesorganisatie/leeromgeving/leermateriaal
- onderwijstijd

9. Geef de belangrijkheid in het algemeen aan onafhankelijk of je er zelf mee aan de slag bent gegaan: *Schat het belang in van de vijf verschillende aspecten: personeel - infrastructuur -*

overlegstructuur - lesorganisatie/leeromgeving – onderwijstijd, voor de implementatie van de nieuwe eindtermen voor de tweede graad.

Geef aan per aspect of het voor jouw school geen, weinig, matig of veel effect had op het implementatieproces.

Indien bepaalde aspecten niet veranderd zijn, geef je aan 'niet van toepassing'.

- personeel
- infrastructuur
- overlegstructuren
- lesorganisatie/leeromgeving/leermateriaal
- onderwijstijd

10a. Indien er verandering heeft plaatsgevonden op een of meerdere van de vorige vijf aspecten op je school: is die verandering mee beïnvloed door andere factoren?

JA / NEE / MISSCHIEN

INFO VOOR INTERVIEWER /NOTULIST:

INDIEN JA OF MISSCHIEN, GAAT DE BEVRAGING IN GOOGLE FORMS NAAR 10b en 10C;

INDIEN NEEN, GAAT DE BEVRAGING NAAR 11a en 11b

DAARNA GAAT DE BEVRAGING VERDER NAAR 12.

10b. Indien ja, welke andere factoren? Licht je antwoord kort toe.
(open antwoord - noteren wat er gezegd wordt)

10c Samengevat (of bij geen idee van mogelijke factoren): Met betrekking tot de verandering die heeft plaatsgevonden op een of meerdere van de vijf aspecten op je school, zijn volgende factoren dan een mogelijke invloed geweest:

- groei of krimp leerlingenaantal,
- aanpassingen aan de infrastructuur,
- fusie of splitsing,
- veranderde onderwijsvisie van de school
- bepaalde leerlingenkenmerken
- andere schoolleiding
- uitbreiding studieaanbod
- lerarentekort

Anders (Open antwoordveld voor andere antwoorden en extra toelichting)

11a. Indien er in geen van de vijf aspecten iets veranderd is naar aanleiding van de implementatie van de nieuwe eindtermen tweede graad, waarom niet?

(open antwoord - noteren wat er gezegd wordt)

11b. Samengevat (of bij geen idee): Indien er in geen van de vijf aspecten iets veranderd is naar aanleiding van de implementatie van de nieuwe eindtermen tweede graad, waarom niet?

- We zijn nog volop in de onderzoeksfase wat betreft mogelijke noden tot verandering
- Onze school is voortdurend in verandering
- Het is niet nodig om iets in onze organisatie of aanpak te veranderen om de implementatie van de nieuwe eindtermen waar te kunnen maken.
- Anders (Open antwoordveld voor andere antwoorden en extra toelichting)

De volgende vragen peilen naar ondersteuning die in deze school gebruikt zijn om de nieuwe eindtermen tweede graad te implementeren.

ONDERSTEUNING:

12a. Maak(te) je gebruik van interne of externe ondersteuning om de implementatie vorm te geven?

JA/NEE

12b. Indien je gebruik maakte van ondersteuning, welke is dat dan? (open antwoord)
(open antwoord - noteren wat er gezegd wordt)

12c. Samengevat (of bij geen idee): De geïnterviewde heeft een aantal zaken aangegeven. Welke mogelijke vormen van ondersteuning zet je dan in?

Geef aan per element of het voor jouw school geen, weinig, matig of veel effect had op het implementatieproces van de nieuwe eindtermen tweede graad.

- er is een werkgroep modernisering (bestaand of nieuw opgericht) op school die de vinger aan de pols houdt en collega's informeert;
- de school organiseert zelf navormingen op school;
- de school faciliteert overleg rond de nieuwe eindtermen (bv leraren vrijroosteren, BPT-uren besteden...)
- pedagogische studiedagen zijn gewijd aan de implementering van de nieuwe eindtermen;
- binnen het vakgroepenoverleg zijn de modernisering en de nieuwe eindtermen vaste items;
- op een personeelsvergadering wordt er informatie over de modernisering en de nieuwe eindtermen gedeeld;
- een pedagogische raad ondersteunt de implementatie van de eindtermen;
- binnen de scholengemeenschap worden ervaringen, ideeën, ... gedeeld;
- de pedagogische begeleidingsdienst organiseert vakgericht info- en werksessies en leraren schrijven zich daarvoor in;
- de pedagogische begeleidingsdienst ondersteunt een werkgroep eindtermen en komt daarvoor naar school;
- de onderwijsverstrekker deelt relevante info via website en andere infokanalen;
- we organiseren sessies van andere externe partners dan de pedagogische begeleidingsdiensten op school;
- Anders (Open antwoordveld voor andere antwoorden en extra toelichting)

12d. Indien 'anders' in de vorige vraag aangeduid, omschrijf wat en met welk effect

(open antwoord - noteren wat er gezegd wordt)

12e. Indien neen, waarom zette je geen interne of externe ondersteuning in?

(open antwoord - noteren wat er gezegd wordt)

12f. Heeft deze ondersteuning bijgedragen aan de implementatie van de nieuwe eindtermen tweede graad?

JA / NEE / MISSCHIEN / NIET VAN TOEPASSING

12g. Waarom heeft de ondersteuning wel of niet bijgedragen aan de implementatie van de nieuwe eindtermen tweede graad?

(open antwoord - noteren wat er gezegd wordt)

12h Heb je nog nood aan (extra) ondersteuning?

JA / NEE / MISSCHIEN

12i Welke nood is er dan aan (extra) ondersteuning?

(open antwoord - noteren wat er gezegd wordt)

12j. Samengevat (of indien nood aan andere vbn) : Welke nood is er aan extra ondersteuning?

- heldere en eenduidige informatie over doel en inhoud van de nieuwe eindtermen vanuit de overheid;
- ondersteuning vanuit inspectie in deze fase (bv in de vorm van ondersteunende bezoeken i.p.v. doorlichtingsbezoeken);
- meer tijd voor scholen om de eindtermen te implementeren (dan de 2 jaar die nu voorzien is);
- meer navormingen georganiseerd door de onderwijsverstrekkers;
- extra / meer didactisch materiaal afgestemd op de verwachtingen van de modernisering en de nieuwe eindtermen;
- verzameling en verspreiding van voorbeelden van goede praktijk door onderwijsverstrekkers/overheid;
- een ict-tool die helpt om zichtbaar te maken welke eindtermen waar aangereikt, inge oefend en geëvalueerd worden;
- Anders (Open antwoordveld voor andere antwoorden en extra toelichting)

Sectie 8 van 14: Visie op eindtermen en hervorming

De volgende vragen peilen naar de bekendheid met en visie op de nieuwe eindtermen tweede graad en de hervorming secundair onderwijs in het algemeen.

13a. Waarmee is het schoolteam (directie, middenkader, beleidsteam, leerkrachten...) vooral aan de slag gegaan: eindtermen, leerplannen en/of handboeken?

- eindtermen
- leerplannen
- handboeken
- andere

13b. Hoe goed heeft het schoolteam zicht op visie achter de nieuwe eindtermen (het waarom, het doel)? (DUS NIET DE LEERPLANNEN)

(schaal van 1 tot 4 van geen tot grondig zicht)

13c. Hoe grondig heeft het schoolteam reeds inzicht in de inhoud van de nieuwe eindtermen? (DUS NIET DE LEERPLANNEN)

(schaal van 1 tot 4 van geen tot grondig inzicht)

13d. Hoe heeft het schoolteam inzicht in de nieuwe eindtermen gekregen?

(open antwoord - noteren wat er gezegd wordt)

13e. De overheid heeft de nieuwe eindtermen o.a. ingevoerd om de kwaliteit van onderwijs te verhogen. Zijn doelstellingen over het waarom van de nieuwe eindtermen voldoende duidelijk voor de leraren?

(schaal van 1 tot 4 van helemaal niet tot heel duidelijk)

13f. Wat is je persoonlijke visie over het aansturen van de kwaliteit van onderwijs via het invoeren van eindtermen in het algemeen?

(open antwoord - noteren wat er gezegd wordt)

Sectie 9 van 14: verkennende vragen over de inschatting van de haalbaarheid van de nieuwe eindtermen tweede graad

In de volgende vragen gaan we na hoe in deze school de haalbaarheid van de nieuwe eindtermen tweede graad gepercipieerd wordt.

14a. Laten de eindtermen nog ruimte voor eigen projecten / keuzevakken / complementair gedeelte?
JA / NEE / MISSCHIEN

14b. Kan je, indien van toepassing, de eigen projecten / keuzevakken / complementair gedeelte kort toelichten?

(open antwoord - noteren wat er gezegd wordt)

14c. Lijkt het geheel van de eindtermen voor de tweede graad op dit moment haalbaar?

- a. ja, voor alle studierichtingen
- b. voor bepaalde studierichtingen wel, andere niet
- c. voor geen enkele studierichting
- d. op dit moment te vroeg om daarover onderbouwde uitspraak te doen

Via google forms word je afhankelijk van het antwoord geleid naar vraag 15, 16, 17 of 18

Sectie 10 van 14: Eindtermen lijken haalbaar voor alle studierichtingen

15a. Waarom lijkt het geheel van de eindtermen voor de tweede graad haalbaar voor alle studierichtingen?

(open antwoord - noteren wat er gezegd wordt)

15b. Samengevat (of bij geen concrete elementen) lijkt het geheel van de eindtermen voor de tweede graad wel haalbaar wegens (en dan overlopen van de volgende elementen:)

- leerlingeninstroom
- voldoende infrastructuur
- schoolorganisatie (overlegstructuur, personeelsbeleid,...)
- regelgeving (organisatie binnen gefinancierde leertijd, vakkenbesluit, regelgeving personeel...)
- competenties en ruimte voor professionalisering van het leerkrachtenkorps
- de formulering van de eindtermen
- gebruik van specifieke werkvormen (CLIL, projectwerking, flexibel werken,...)
- voldoende middelen
- ondersteuning door de onderwijsverstrekker
- tijd die we krijgen om te implementeren (gedoogperiode Onderwijsinspectie)
- creatieve invulling van de onderwijstijd
- Open antwoordveld voor andere antwoorden en extra toelichting)

Sectie 11 van 14: Eindtermen lijken haalbaar voor bepaalde studierichtingen, voor andere niet

Voor volgende vraag gebruik je de matrix van de studierichtingen om aan te duiden voor welke studierichting de eindtermen wel/niet haalbaar zijn.

16a. Voor welke studierichtingen lijkt het haalbaar en voor welke niet?

(lijst met studierichtingen tweede graad per finaliteit met antwoordmogelijkheid ja/nee en toelichting per studierichting)

16b. Waarom lijkt het je voor de ene studierichting wel en voor de andere niet haalbaar. Licht toe.
(open antwoord - noteren wat er gezegd wordt)

16c. Samengevat, voor die richtingen waarvoor het geheel van de eindtermen voor de tweede graad WEL haalbaar is, welke elementen maken daarin het verschil?

- leerlingeninstroom
- voldoende infrastructuur
- schoolorganisatie (overlegstructuur, personeelsbeleid,...)
- regelgeving (organisatie binnen gefinancierde leertijd, vakkenbesluit, regelgeving personeel...)
- competenties en ruimte voor professionalisering van het leerkrachtenkorps
- de formulering van de eindtermen
- gebruik van specifieke werkvormen (CLIL, projectwerking, flexibel werken,...)
- voldoende middelen
- ondersteuning door de onderwijsverstrekker
- tijd die we krijgen om te implementeren (gedoogperiode onderwijsinspectie)
- creatieve invulling van de onderwijstijd
- Open antwoordveld voor andere antwoorden en extra toelichting)

16d. Samengevat, voor die richtingen waarvoor het geheel van de eindtermen voor de tweede graad NIET haalbaar is, welke elementen maken daarin het verschil?

- leerlingeninstroom (startcompetenties, SES, welzijnsproblematiek)
- infrastructuur
- schoolorganisatie (overlegstructuur, personeelsbeleid,...)
- regelgeving (organisatie binnen gefinancierde leertijd, vakkenbesluit, regelgeving personeel...)
- professioneel kapitaal (competenties, lerarentekort, lerarenverloop...)
- de formulering van de eindtermen
- belemmering tot invoeren van specifieke werkvormen (CLIL, projectwerking, flexibel werken,...)
- onvoldoende middelen (omkadering en werkingsmiddelen)
- weinig externe ondersteuning
- weinig tijd om te implementeren (gedoogperiode Onderwijsinspectie)
- te weinig onderwijstijd
- plaats van de studierichting in de matrix
- Anders: antwoordveld voor andere antwoorden en extra toelichting)

Sectie 12 van 14: Eindtermen lijken voor geen enkele studierichtingen haalbaar

17a. Waarom lijkt het geheel van de eindtermen voor de tweede graad niet haalbaar (*open antwoord - noteren wat er gezegd wordt*)

17b. Samengevat (of indien geen concrete elementen) Waarom lijkt het geheel van de eindtermen voor de tweede graad niet haalbaar?

- leerlingeninstroom (startcompetenties, SES, welzijnsproblematiek)
- infrastructuur
- schoolorganisatie (overlegstructuur, personeelsbeleid,...)
- regelgeving (organisatie binnen gefinancierde leertijd, vakkenbesluit, regelgeving personeel...)
- professioneel kapitaal (competenties, lerarentekort, lerarenverloop...)
- de formulering van de eindtermen
- belemmering tot invoeren van specifieke werkvormen (CLIL, projectwerking, flexibel werken,...)
- onvoldoende middelen (omkadering en werkingsmiddelen)
- weinig externe ondersteuning
- weinig tijd om te implementeren (gedoogperiode Onderwijsinspectie)
- te weinig onderwijstijd
- Anders: antwoordveld voor andere antwoorden en extra toelichting)

Sectie 13 van 14: Elementen die de haalbaarheid van het geheel van de eindtermen verbeteren

18a. Wat zou helpen om de (perceptie van) haalbaarheid van het geheel van de eindtermen te verbeteren?

(open antwoord - noteren wat er gezegd wordt)

18b. Samengevat (of indien geen concrete elementen) Wat zou helpen om de haalbaarheid van het geheel van de eindtermen te verbeteren?

- Meer Informatie en communicatie ter ondersteuning van de juiste interpretatie van de eindtermen,
- Voldoende tijd en ruimte krijgen om de eindtermen te kunnen implementeren (dus langere gedoogperiode dan 2 jaar vanuit inspectie);
- Meer vrijheid in regelgeving;
- Rapporterings- en evaluatiesysteem voor de eindtermen;
- Ruimte voor schoolleiders om in intervisie te gaan en over het muurtje kijken in andere scholen/scholengemeenschappen, ook netoverschrijdend;
- Anders (Open antwoordveld voor andere antwoorden en extra toelichting)

Sectie 14 van 14: Einde

We zijn aan het einde van het interview gekomen. Maar willen zeker de gelegenheid geven om zelf iets te vermelden dat nog niet of onvoldoende aan bod is gekomen.

19. Wil je nog iets kwijt over de nieuwe eindtermen tweede graad?

(open antwoord - noteren wat er gezegd wordt)

20. Wil je nog iets kwijt over de nieuwe eindtermen eerste graad wat van belang is voor de eindtermen 2de graad?

(open antwoord - noteren wat er gezegd wordt)

21. Wil je nog iets kwijt over de hervorming secundair onderwijs in het algemeen?

(open antwoord - noteren wat er gezegd wordt)